

GAZETA LWOWSKA.

We Wtorek dnia 8. Lutego 1814.

Zdarzenia wojenne.

W Gazetach Niemieckich czytamy co następuje:

N. Król Pruski wydał następującą ordezwę do Woyska swojego:

Pełen przeznaczeń rok 1813ty zbliża się do końca swojego. W epokach onegoż, obfitych w dzieła, dokonaną została za pomocą Boga w sposób wiekopomnie sławny ciężka walka za sprawiedliwą sprawę, a teraz stoimy nad Renem. Nieprzyjaciel zagnany za Ren, a osadzone jeszcze woyskiem jego twierdze, upadają. — Wszyscy waleczni Żołnierze Moi okazali się godnymi pamiętki tego wiekopomnego roku. Dla zaszczytu pojedynczych Woyskowych, ustanowiony jest Krzyż żelazny. Iednakże kto w tym boiu walczył bez nagany, zasługuje na chlubną pamiętkę, poświęconą od wdzięczney Ojczyzny; dla tego postanowiłem kazać wybić medal spizowy z dział zdobytych ze stosownym napisem i liczbą roku 1813go, który ma być noszony u guzika na wstążce takiego koloru, jaki sam późniéj wyznaczę, a który po osiągnięciu chwalebnym pokoju otrzyma bez wyjątku każdy z Żołnierzy Moich, który czy to w polu, czyli też pod twierdzą jaką walczył, i który w ciągu wojny terażniejszey, będąc obowiązkiem swoim wiernym, zadnéj nie popełnił zdręczności. Rok 1814ty — tuszymy sobie to za pomocą Bożą — zakończymy świetny szereg czynów, a natenczas ta chlubna pamiętką i temu rokowi poświęconą zostanie. Kto walczył w obydwóch latach, dostanie medal pamiętki z dwoiaką liczbą roku. — W Frankfortcie nad Menem d. 24. Grudnia 1813.

Fryderyk Wilhelm.

Podczas przeprawy za Ren, wydał N. Cesarz Rossyyski do wszystkich woysk Rossyyskich następujący rozkaz:

Woiownicy! Wasze mężtwo i waleczność Wasza, zaprowadziły Was od Oki aż do Renu brzegów. Zawiodą one nas ieszcze dalej. Przechodzimy Ren i wkraczamy w Kray, z którym krwawą i zaciętą wiedzimy wojnę. Ojczyznę Naszą iużeśmy wybawili; okryliśmy ją sławą i razem przywrociliśmy wolność i niepodległość Europy. Nic nam iuż więcéj nie pozostaje, iak te wielkie czyny uwieńczyć požądanym pokojem. Oby spokojność i ukontentowanie znowu na całej kuli ziemskiej zawitały! Oby każde Państwo pod władzą własnych praw swoich i Rządu szczęśliwém bydz mogło! Oby we wszystkich Kraiach dla powszechney pomyślności Ludow zakwitły znowu Religia, kunszt, umiejetności i przemysł handlowy! Tego pragniemy, a nie przedłużenia wojny i zniszczenia. Nieprzyjaciele wkroczywszy w Państwo nasze wiele nam wyrządzili złego, lecz za to okropną odnieśli karę. Goiew Boski ich dotknął. Nie bądźmy im podobnymi. Nawwyższy Istocie, dzika nie ludzkość podobać się nie może. Zapomniemy o czynach nieprzyjaciół naszych, i nie podnośmy ręki na zemstę, lecz padamy ią im do zgody i przyjaźni. Sława Rossyan zawisła na tém, aby pokonywali swych nieprzyjaciół, zwyciężonym zaś, oraz spokojnym braciom swoim dobrze czynili. Tego nas uczy święta dla serc naszych Religia; zwiasztuje nam ona ze swoich ust boskich. „Kochajcie nieprzyjaciół Waszych i czyńcie dobrze przeciwnikom Waszym.“ Woiownicy! Jestem zupełnie przekonany, że Waszém skromnem sprawowaniem się w Kraiu nieprzyjacielskim, równie go tak wspaniałomyślnością, iak i oręzem pokojacie, i

że przez mężstwo przeciw uzbrojonym połączone z chrześcijańską miłością ku bezbrodny, skończycie wkrótce Wasz pełen znoju zawód, a przy tém i nabytą sławę dzielnego i cnotliwego Narodu nazawsze utrzymacie. Tym sposobem poprzecie życzenia Nasze względem dostąpienia powszechnego pokoju, przyczem przekonany jestem, że Wasi Dowodzcy użyją wszelkich potrzebnych i surowych środków, ażeby nikt z pośród Was, nie skaził przeciwném zachowaniem się dobrego imienia, któreście już pozyskali. — W Freyburgu d. 6. Stycznia 1814.

Alexander.

Naczelný Dowódzca Rosyyski Hrabia Barklai de Tolly wydał do podwładnego sobie wojska następujący Rozkaz dzienny datowany w Bazylei d. 3. Stycznia:

Woiownicy! Odnieśliście tryumf nad nieprzyjacielem spokoyności. Ziednaliście sobie podziwienie wszystkich Narodów, i pobudziliście je do nasładowania Was. Przez Wasze ramie utracił Cesarz Napoleon ogromne swe siły, a zniemi wszystkich swoich Sprzymierzeńców. Cały Europejski Narody, które niedawno jeszcze zgromadzone były pod chorągwiami jego dla powszechnego i własnego uziarwienia swojego, łączą się teraz z Wami w celu przywrócenia dawnéj niepodległości i pomyślności swojej. Narody nawet berłu jego podległe i sami Francuzi, oczekują od Was oswobodzenia z uciskającego ich izarza. Gdy więc, mężni Woiownicy, największe pokonaliście trudności, przeto ukończcie teraz zwycięstwo nad żądzą zdobywczą Władcy Francuzów. Udarujcie świat pokojem, a potem powracajcie z wdzięcznością jego na łono ukochanéj Ojczyzny! Z takim tylko uczuciem możemy wkroczyć w granice Francyi. Tylko zmniejszenie, nie zaś pomnożenie nędzy, ma być zamiarem naszym; musimy przekonać mieszkańców, że jedynie gorliwość o dobrą sprawę sprowadza nas do nich. Wspaniałomyślność i mężstwo były zawsze najznakomitszymi przymiotami Woiownika. Wspaniałomyślność i mężstwo, niech i Wam także przewoźniczą w tój drodze Waszój do nieśmiertelności. Przekonani o ważności i korzyściach karności wojskowej, będziecie ją zapewne i tu nacyślisły zachowywać, a przez to sławie Waszój nowego blasku przydadcie. Gdyby się jednak, mimo wszelkiego oczekiwania, mieli w pośród Was zniszczać tacy, którzyby niepamiętni na

obowiązki swojego powołania i honoru, dopuszczali się dowolności, gwałtów i w ogólności nagannego postępowania z mieszkańcami, takowi natychmiast bez wszelkiego względu, jako burzyciele dobrego porządku i jako wrogowie dobra powszechnego, w ręce surowej sprawiedliwości wydanymi zostaną.

Jenerał dowodzący Ces. Rosyyskim wojskiem:

Hrabia Barklai de Tolly.

Jen. Rosyyski Hrabia Wittgenstein, przeprawiając się za Ren, wydał do wojska swojego w Rastatt następującą odezwę:

Żołnierze! Bóg najwyższy spełnił życzenia nasze. Niemcy, oswobodzone. Chorągwie nasze powiewają już we Francyi, a nekany nieprzyjaciel, chcąc uniknąć zemsty wszystkich uciemiężonych przez niego Narodów, szuka schronienia wewnątrz Państwa swojego. Przechodzimy teraz przez Ren, aby w połączeniu ze Sprzymierzonymi naszymi dobić się pokoju, którego Europa tak mocno potrzebuje. — Dwa najznakomitsze lata, które sławę naszą nayodleglejszy podadzą potomności, już upłynęły. — Żołnierze! Przy zaczęciu się roku nowego nie pozostaje mi nic do życzenia, tylko, aby równie tak był dla Was chwalebny, jak i poprzedzający. — Wojsko Badeńskie, razem z wami połączone, będzie walczyć za sprawiedliwą sprawę. Wyście nawykli dzielić po bratersku sławę Waszą z Prusakami i Austryakami, będziecie więc dzielić ją również z Waszymi nowymi towarzyszami broni. I Wy waleczni Badeńcykowie, byliście zniewoleni przemocą do podniesienia oręża przeciwko tój Rossyi, której teraz wolność swą wińście; walka przez nią stoczona niech służy Wam za przykład, że Opatrzność jest zawsze za stroną sprawiedliwą, a łupieżców karze. Idźcie za przykładem starszych Waszych towarzyszy broni; umiejcie zwyciężać i pozyskiwać wdzięczną miłość spokoynych mieszkańców! O Waszój waleczności nie wątpię bynajmniej, i cieszę się, że jestem na czele Waszém. Badeńcykowie, bądźcie szlachetnymi! Postępujcie sobie z mieszkańcami Francyi jak z Ziomkami Waszymi! Bądźcie strasznymi tym, którzy oręż przeciw Wam podnoszą, ale ochraniajcie spokoynych mieszkańców. Będziecie przytępieni jako przyiaciele, a błogosławieństwo ich będzie Wam towarzyszyć do pokoju sławy. To stanowi

prawych bohaterów. Tylko na polu sławy
mścicie się wyrządzanę Wam przez Fran-
cuzów od tylu lat zniewagi. Żołnierze! Po-
wiodę Was do zwycięstwa; do nieśmiertel-
ności, prowadzi tylko błogosławieństwo po-
konanych Narodów. Karność jest duszą służ-
by. Dotąd (dzięki niech będą Najwyższemu)
dowodziłem połączonem Rossyyskiem,
Pruskiem i Austryackiem wojskiem,
nie mać potrzeby używać dla przywrócenia
porządku powierzonę mi władzy. Żołnie-
rze! Uwolńcie mnie i teraz przez dobrą Wa-
szą karność od użycia surowych środków,
które obcami są sercu mojemu. Przyjaciele!
Cel wszelkich życzeń i usiłowań Waszych jest
bliski; pójdzcie za radą moją, a szczęśliwy
pokój uwieńczy usiłowania nasze. Hojne na-
grody Monarchów naszych, zaszczyca każdą
zastęgę, a prawdziwa sława poda imiona
Wasze najodleglejszemu potomności.“

Hrabia Wittgenstein.

Hrabia Sonnaz, Major jeneralny wóysk
N. Króla Sardyńskiego, wydał następu-
jącą odezwę:

W Imię Wiktora Emanuela I.,
Króla Sardyńskiego, Cypryjskiego i Jerozo-
limskiego, Xięcia Sabaudyi i Piemontu &c. &c.
— Waleczni Wojownicy Sabaudyi! Daw-
ny Wasz Jenerał wzywa Was, abyście Wa-
szemu Królowi, Waszemu Ojczyźnie i współ-
nę sprawie Europy służyli. — Musimy od-
dalić od siebie wszelkiego stronniczego ducha,
wszelką nienawiść i wszelką zemstę prywa-
tną. — Jedyne nasze cel jest: służyć naszemu
Królowi, powrócić Ojczyźnie dawne imie
oneyże, i przyłożyć się wszelkimi siłami
do przywrócenia spokojności i pokoju świa-
ta. — Gdzież jest Sabaudczyk, któryby
głuchym był na głos Ojczyzny i honoru,
któryby nierad dzielił niebezpieczeństwa i
wawrzyny ze swymi Współobywatelami i
walecznymi Oswobodzicielami Naszymi! —
Zkładam w Thonon główną moją kwa-
térę.

Dnia 17. Stycznia 1814.

Hrabia Sonnaz.

Major jeneralny wóysk, i
Kawaler wojskowego orde-
ru S. Mauryego i S. Ła-
zarza.

Dostrzegacz Austryacki twierdzi,

że cała Sabaudya w zupełném jest pow-
staniu.

Gazeta Monachiyska pod d. 22go
Stycznia, umieściła następujące urzędowe do-
niesienie z teatru wojny:

Jen. jazdy Hrabia Wrede przeniósł d.
13. Stycznia główną swoją kwaterę do St.
Diez. Raon l'Estape był już d. 11go
zajęty przez Pułkownika Barona Scheible-
ra, który poymał jednego Kapitana i kilku-
nastu ludzi. Rotmistrz Baron Gravenreuth
uczynił ze swoim szwadronem podjazd do
Lunewillu i został tam od mieszkańców
nie tylko z widoczną radością przyjęty, lecz
oraz dowiedział się, że nieprzyjaciel już i
Nancy w nocy z d. 14. opuścił, i że naka-
zane uzbrojenie ludu w Departamencie Meur-
the, równie tak iak i w innych Departa-
mentach, wstępu nie znalazło. Dnia 16go
Stycznia wyruszył Jener. jazdy Hrabia Wre-
de ze swego dotychczasowego stanowiska,
przeniósł główną swoją kwaterę d. 17. do
Charmes i postępował w pochodzie
swoim takim sposobem, że zostające pod
rozkazami jego wojsko Bawarsko Austryackie
miało zająć stanowisko między Chatenay,
Neufchateau i St. Christoph. Jenerał
jazdy Hrabia Wrede przywrócił przez swoje
poruszenia najzupełniejszy związek korpusu
swojego z wojskiem Szląskiem, zostającym
pod naczelnem dowództwem Feldmarszałka
Blüchera; związek zaś z głównem wo-
jskiem pod rozkazami Feldmarszałka Xięcia
Schwarzenberga miał podobnie d. 19. lub
20. Stycznia nastąpić. — Tak więc tworzą
w tej chwili wojska Mocarstw sprzymierzo-
nych przeciwko nieprzyjacielowi groźną i
nieprzerwaną linię. Mamy pewne wiadomo-
ści, że gwardye Francuzkie są uszykowane
między Paryżem i Chalons, i że Cesarz
Napoleon zgromadza w pobliskości tego
ostatniego miasta wszystkie swoje zarzą-
dwalne siły zbrojne. Korpusy Marszałków
Xiążąt Raguzy i Belluno (Marmonta
i Wiktora) cofają się w tym kierunku; prze-
to może przyyść do nader ważnych kro-
ków. Dezercya w woysku nieprzyjacielskiem
bierze górę; wszyscy Niemcy i z niemieckich
Prowincyi urodzeni żołnierze, sami nawet
Alzacczykowie opuszczają Orły nieprzyjaciel-
skie i przechodzą z bronią, a po największemy
części i ze swoimi konmi, do Sprzymierzo-
nych. — Ponieważ najwyżsi Francuzcy U-
rzędnicy ze zbliżeniem się woysk sprzymie-
rzonych miejsca urzędowanie swojego opu-
szczają, przeto Jener. jazdy Hrabia Wrede
A 2

widzi się zmuszonym w Departamentach przez korpus wojska jego zajętych, pierwsze urzędy osadzać Bawarskimi Urzędnikami; w Colmar jest Radzca wojenny Knopp, Szef wojenny Administracyi, i Baron Stengel; w Epinal, mieyscu głównem Departamentu Vogesenu, jest Królewski Szambelan Hrabia Armannsberg na czele Administracyi kraiowey.

Wiadomości o działaniach Angielsko - Hiszpańsko - Portugalskiego wojska, pod sprawą naczelnego Wodza Feldmarszałka Lorda Wellingtona.

Pisma publiczne wyjęty z nadzwyczajney Gazety nadwornéy Londyńskiéy uzasadzły rapport Lorda Wellingtona o rządowych od d. 9. do 13. Grudnia r. z. koło Pireneów potyczkach (o których nadmieniliśmy w krótkości w Nrze 51ym Gazety naszey na stronicy 41). Rapport ten dotowany jest z główney kwatéry St. Jean de Luz pod d. 14. Grudnia, a treść jego następująca:

„Nieprzyjaciel zapędzony za Niewę, cofnął się pod Bajonnę i do połączonego z tą twierdzą bardzo mocnego obozu. Dywizya Jen. Paris stanęła była pod St. Jean-Pied de Port, a trzy inne znaczne korpusy pod Villefranche i Menguarre między Niewą i Adourą. Dnia 9. kazał Lord Wellington prawemu skrzydłu swojemu pod Jener. Hill przeyść Niewę pod Cambo. Na wsparcie jego pociągnęła dywizya óta pod Usteritz na tamten brzeg Niewy, i spędziła nieprzyjaciela ze wzgórz pod Villefranche. Tymczasem lewe skrzydło rozpoznawało prawe obozu nieprzyjacielskiego, a lekka dywizya rozpoznawała pod Bassussary. Spędziły one wszędzie przednie strażę jego, ale wieczorem na swe stanowiska wróciły. — D. 10. całe wojsko nieprzyjacielskie wystąpiło z obozu, i przypuściło zapamiętały napad na lewe skrzydło nasze, będące pod Jen. Hope, i na lekką dywizyę Jener. Allen. Lecz na obu punktach iak najsławniey było odparte, a Jen. Hope zabrał około 500 ludzi. Brygada Portugalska Jen. Campbell, dwie brygady 5tęy dywizyi, i 52gi pułk lekkiey piechoty, wytrzymały nazycięższe natarcie nieprzyjaciół, ale równie, iak inne, mężnie się bronily. A tak spełzył zamiar Marszałka Soulta, który przez gwałtowny napad na lewe skrzydło przymusił chciał Welling-

tona, aby prawe swe skrzydło cofnął za Niewę. Po tym napadzie wojsko Nassauskie i Frankfortskie do nas przeszło. W dwóch dniach następnych nieprzyjaciel nacierał, ale słabo tylko, na przednią straż lewego skrzydła naszego; lecz go odparto, przy czém się gwardya piesza Angielska popisała. — Dnia 13go rano nieprzyjaciel ze wszystkiemi siłami z prawego skrzydła swego ściągnionemi uderzył zapamiętałe na Jen. Hilla, stojącego między Adourą i Niewą. Przewidział to Lord Wellington, i rozkazał 4tęy, 6tęy i części 7tęy dywizyi wesprzeć Jen. Hilla. Popisały się tu szczególniey brygada Jener. Bornes, brygada Portugalska Jener. Ashwort. Po tych wszystkich bezskutecznych natarciach, powrócił nieprzyjaciel do swego oszańcowanego obozu. Jen. Hill i Hope zalecili się mężstwem i rostopnością. Jen. Bornes, Robinsou i Ashwort są ranieni. Mielśmy w tych potyczkach 572 zabitych, i około 3500 ranionych.“

Wiadomości zagraniczne.

Rossya.

O podróży N. Królowéy Sycylijskiéy w Rossyi, odebraliśmy następującą dawniejszą wiadomość, którą umieścić za powinność sobie poczytuemy: „N. Królowa przyjechała d. 25. Grudnia (6. Stycznia) do Radziwiłowa, i wysiadła w domu Pana Giers, wojennego Policmajstra. Mieszkanie gustownie urządzone, ozdobioném zostało szczególniey przez stosowne umieszczenie rozmaitych obrazów, i stało się tém przyjemnieyszém dla N. Podróżcý. Obraz N. Imperatora Alexandra, wystawiający całą jego Osobę, otaczały wizerunki nayokazalszych gmachów obydwóch stolic Państwa Rossyjskiego. W jednym pokoju, została N. Królowa widokiem portretu N. Matki swoiéy, wielkiéy i niezapomnianéy Cesarzowéy Maryi Teressy, nadspodzianie uradowaną, i okazała z tego powodu kilka razy swoje upodobanie. N. Królowa raczyła także przyjąć naytaskawiey dla Wnuka swoiego zupełny przepyszny ubiór kozacki z ryszunkiem, który ofiarował Prześłożony Gubernii. N. Królowa oświadczyła kilka razy ukontentowanie swoje za uprzedzające przyjęcie, iakiego w Rossyi doznała, i kazała sobie podadź listę owych Urzędników i Posiadaczów dóbr, którzy odprawdzali ją w podróży, a to dla zachowania

ich w życzliwéj pamięci. Pożegnawszy się N. Podróżna z Przełożonym Gubernii, podziękowała mu za uwagę, doznaną w Gubernii Wołyńskiéj, i przyrzekła pochwalić przed N. Imperatorem Alexandrem sposób, którym wierni Poddani Jego uprzedzili wszelkie życzenia oneyże. Na granicy dzielący obie Cesarские Państwa, pożegnała się jeszcze raz N. Podróżna w iak najłaskawszych wyrazach.

JW. Gubernator Wołyński, Kawaler Komburley, miał zaszczyt odprowadzać N. Królowé Sycylijską przez swoją Gubernię. Gdy powracał, spotkała go nadspodzianie smutna wiadomość o niebezpiecznej chorobie ukochanej Córkiny jego; nie spodziewał ón się już więcéj zastać ją żywą, iednakże uratowana została. Zdarzenie to, przerażające tak wielce serce przywiązanego Ojca, podało Urzędnikowi Stanu sposobność odebrania od Podwładnych swoich dowodów miłości i uszanowania. Było ono przedmiotem udziału całej Gubernii Wołyńskiéj; szczególnie zaś okazał go przez to Dowódzca Radziwiłowa i woienny Policmajster Giers, że w Kościołach dziękczynne modły odprawić kazał, tudzież przeszło 100 ubogich nakarmił i pieniądźmi obdarzył.

Xięstwo Warszawskie.

W Gazetach Warszawskich czytamy następujące rozporządzenie Rady najwyższej tymczasowéj Xięstwa Warszawskiego, wydane d. 27. Stycznia, a podpisane przez Xięcia Lubbeckiego:

Zważywszy ciągłą niemożność Obywateli i Mieszkańców Xięstwa Warszawskiego w uiszczaniu się z podatków po 1wszy Czerwca r. z. zaległych, a chcąc przynieść im ulgę w opłacie bieżących, postanowiła Rada i stanowi:

Art. I. Zawieszenie egzekucyi podatków, po piérwszy Czerwca r. z. zaległych, Uchwala z dnia 26go Listopada roku zeszłego wpismach publicznych ogłoszone, przedłuża się do 1wszego Marca r. b. wyjąwszy Starozakonnych, którzy do dawania produktów nie są pociągający. — Art. II. Gdy udzielona artykułem powyższym ulga podaje sposobność kontrybuentóm do śpiesznego uiszczania się w podatkach bieżących, Rada Najwyższa Tymczasowa Xięstwa Warszawskiego ostrzega niniejszém, iż podatki od 1go

Czerwca 1813. należne, a dotąd nieopłacone, najmocniéj będą exekwowane.

Oprócz tego umieściły też Gazety następujące urządzenie Rossyyskiego Jenerała Gubernatora Xięstwa Warszawskiego:

W. Prezydentowi Policji Miasta Warszawy — dnia 7. (19.) Stycznia 1814.

Pomimo wszelkich zaleceń moich względem urzędzenia Policji miasta Warszawy wszystkich, z wielkiém dowiaduje się nieukontentowaniem, że tuteysza Policja zbyt nieczynnie pełni swe obowiązki, przez co codziennie pomnaża się w Warszawie liczba osób na próżno w niéj przebywających, a mianowicie:

1.) Ieńców różnych Narodów pozostałych w Xięstwie Warszawskim od reytardy Armii Francuzkiéj.

2.) Włóczęgów wszelkiego rodzaju, z oszukaństwa i przez inne środki zabronione utrzymujących się.

3.) Tych, którzy powrócili z zagranicy, lub wyszli z twierdz Modlina i Zamostcia, tak Officerów iako i niższej rangi Wojskowych, i którzy uzyskawszy ode mnie paszporty na powrót do swych domów, bawią w Warszawie czas długi, a inoi, byź może, naywykli do życia próżniackiego, nie myślą nawet nigdzie się ztąd wydaleć.

Spokojność i szczęście samych mieszkańców wymaga, aby takowi, smakujący w próżnowaniu, byli iak nayrychlezy z pomiedzy nich wyłączeni, i dla tego masz W. WPan wszystkich mieszkańców miasta Warszawy o następnym zawiadomić Urzędzeniu:

1mo. Wszyscy Wojskowi i Cywilno-wojskowi Xięstwa Warszawskiego, mający pozwolenie mieszkać w Warszawie (wyłączając Jenerałów) są obowiązani w przeciagu dni ośmiu stawić się u tuteyszego Komendanta JW. Jenerał. Majora Lewickiego, i okazać mu swe Bilety, lub inne na wolne tutaj mieszkanie wydane im pisma, od którego nowe na tenże cel odbiorą Bilety. Ci nawet, którzy mają Bilety od W. Policmajstra Świeczyna, nie uwalniają się od uskutecznienia niniejszego paragrafu.

2do. Wszyscy Urzędnicy Rossyicy znajdujący się tutaj iako przybyli w Skarbowym lub w własnym swym interessie, prócz tych, którzy posiadają Urzędy tutaj (wyłączając Jenerałów), powinni meldować się Komendantowi i wziąć Bilety na ten czas, iaki

przebyć tu zamierzają. — Po wyjściu terminu rzeczonym Biletom, gdy potrzeba wymagać będzie, powinni prosić o ich prolongację.

3tio. Urzędnicy wszelkich stopni Xięstwa Warszawskiego, do Warszawy przyjeżdżający, nieodmieńnie w przeciągu godzin 24 powinni wyrobić dla siebie u Komendanta Bilet na tak długo, jak długo mają potrzebę bawienia się tutaj. — Bilet nieprolongowany nie zastąpi od sztrefu ani właściciela onego, ani gospodarza domu, w którym przybyły mieszkać będzie.

4to. Wszelkim Officerom, i niższych stopni Wojskowym, oraz Cywilno-Wojskowym Xięstwa Warszawskiego, mającym Bilety do swych domów w Xięstwie Warszawskiem, lub innych Kraiach leżących, kazać oddalić się z miasta w przeciągu dni ośmiu.

5to. Wszystkich Francuzkich i innych Mocarstw ienców, pozostałych tutaj od retyerady, lub późniéj przybytych przez jakiekolwiek zdarzenie, naydalej w ciągu jednego tygodnia od ogłoszenia niniejszego rozkazu, ma miejscowa Policja wynaleźć i przedstawić Komendantowi. Ukrywający takich ludzi, ani Urzędnik Policji opieszale swój Urząd sprawujący, żądany karze tą rzazą ulegać nie będą.

6to. Policja wszystkich mieszkańców Warszawy, a szczególniéj domy do najeścia mających, zobowiąże przez wzięcie od nich Rewersów, aby bez Biletu Komendanta nikogo z Wojskowych Xięstwa Warszawskiego, lub innych Narodów na mieszkaniu w swych domach nie mieli, pod obawą surowej odpowiedzialności.

Przejeżdżającym do miasta przeznacza się do uzyskania Biletu czas 24 godzin.

7mo. Mieszkańcy Xięstwa Warszawskiego, wieżdżając do miasta, mają w godzin 24 stawić się u Policmajstra Świeczyńskiego, i brać na bawienie się tutaj Bilety.

8vo. Obowiązana jest Policja miejscowa najsurowiéj baczyć, aby rozkaz niniejszy był skutecznym, nadewszystko zaś, iść się mocnych środków do wynalezienia wszystkich w ogóle włoścogów w mieście znajdujących się, i postąpienia z nimi podług praw Kraju tutejszego. — JW. Komendant i W. Policmajster przedsięwzją podobnież ze swéj strony, aby Rosyjscy Officyaliści bez służbowej potrzeby lub woli Rządu w mieście nie bawili się, i

postąpią zonymi podług prawideł ich Urzędów służących. — Nakoniec

9no. Po upłynionym jednym tygodniu od dnia tego, każdy mieszkaniec odważający się przestąpić niniejsze postanowienie, a każdy Urzędnik Policji dający powód do tego przez słabe swe baczenie, utraci miejsce; ci zaś, którzy umyślnie odważą się ienców ukrywać, pod Sąd wojskowy oddanemi zostaną.

Podpisał Jenerał - Gubernator,

Łańskoy.

Prefekt Departamentu Poznańskiego ogłosił przez Poznańską Gazetę następujący Reskrypt Jenerała Gubernatora Xięstwa Warszawskiego:

JW. Prefektowi Depart: Poznańskiego.

Główno kommanderujący Armią rezerwową Xiążę Łabanow Rostowski, pod datem 27. b. m. pisał do mnie, że ponieważ przy poddaniu się Modlina i Zamocia, bytym w nich garnizonom z Polskich wojsk składającym się, nayłaskawiey dana amnestya, i pozwolono powrócić do swego domu, z których wielu po zaciąganiu się do wojska Polskiego, utraciwszy przez czas swego wniem pobytu domów i majątkow, cierpią teraz niedostatek; dla wyrwania zatem ich z takowey nędzy, iezhby się z nich kto zolał w Xięstwie Warszawskiem, zyczący weyść w Rosyyską służbę, Jego Imperatorska Mość zostawił prawo temuż JO. główno kommanderującemu, przyjmować takowych do swéj Armii, nieinaczej iednak jak na etacie Rosyyskim. — Uwiasdomniając o tém JW. Naczelników Departamentów i Prefektów, zalecam, aby takową wolę Monarchy ogłosić kazali przez wszystkie stopnie publikacyi, iżby zyczący weyść w służbę Jego Imperatorskiéj Mości z rzeczonych garnizonów żołnierze, stawili się przed Kommanderującymi korpusami lub dywizjami Armii rezerwowéj, gdzie komu łatwiey wypadnie, i tam przedstawiali wydane im do domów Bilety. — W Warszawie wie dnia 30. Grudnia 1813.

Jenerał - Gubernator,

Podpisano: Łańskoy.

F r a n c y a .

Pisma publiczne zawierają dwa Wyroki Cesarza Francuzow, wydane d. 4. Stycznia;

widać z nich, że po Departamentach zbierać się ma Pospolite Ruszenie. W celu utworzenia i kierowania onegoż, mianowany jest dla każdego Departamentu Jenerał; lecz gdy wydano te Wyroki i do skutku przywozić je miano, była największa część Departamentów, będących szczególniejszym przedmiotem rzeczonych Wyroków, zajęta już przez woyska sprzymierzone; Prefekci, mający działać z Jenerałami, już puciekali, a mieszkańcy, których chciano przymusić do porwania się do broni, znajdowali się już spokojni pod opieką wspaniałomyślności i sprawiedliwości, które nie odstępują posuwających się wóysk sprzymierzonych.

W rzeczonych Wyrokach Cesarских nakazano Jenerałom dowodzącym Pospolitem Ruszeniem, aby je po wszystkich wsach i Gminach urządzili; powinni oni prócz tego tworzyć hufce ochotników, wysyłać krążące hufce dla niepokoienia z boku i z tyłu nieprzyaciela, a nakoniec używać wszelkich podobnych środków, dla szkodzenia onemuż. Jenerałowie ci są oraz upoważnieni do wydawania odezw i rozporządzeń, które we wszystkich Powiatach Departamentów ściśle wykonywane być powinny.

W instrukcyi urzędowey, postanę w równymże czasie od Ministra Spraw wewnętrznych Hrabiego Montalivetja. Prefektom Departamentow, znajdując się między innymi następujące wyrazy: „Należałoby sobie żyć część wrzeczy samę podczas nieprzyacielskiego na Departament napadu, aby nie zostawić nieprzyjacielowi niczego innego, jak tylko sam Kraj bez mieszkańców; lecz gdzieby tego dokazać nie było można, powinien Prefekt użyć wszelkiego wpływu swojego, aby się oddaliły owe Familie, które tyle posiadają majątku, że na chwilę gdzieś indziej żyć mogą. Wierni Poddani (takie są dalsze wyrazy owęj instrukcyi) zgwałciłiby pierwszą swóy obowiązek, gdyby pod przemianą cęciem nawet panowaniem nieprzyaciela żyć chcieli. Wszyscy Urzędnicy królewscy powinni oddalić się w głąb Państwa, skoro Kraj przez nieprzyaciela zajęty zostanie; powinni oraz zabrać z sobą wszelkie papiery rządowe, aby nieprzyjaciel niczego znaleźć nie mógł, coby mu ułatwiało administracyę, a miłowicie pobór pieniędzy. Jednakże nie powinni Urzędnicy opuszczać pierwéj miejsca urzędowania swojego, póki w najszkodliwiejszym razie siła woyskowa oddalenia się onychże za potrzebne nie uzna. Szczególnie zaś Prefekt powinien pozostać

w Departamencie dopóty, póki tylko będzie kawałeczek ziemi onegoż stopą nieprzyacielską nietknięty. Nakoniec, gdzie jest w Departamencie warowne miejsce, powinien Prefekt udać się tamże, aby był zawsze na ręce i znowu obiać mógł natychmiast administracyę Departamentu, skoro to warowne miejsce przez odsiecz lub odpór oswojonym zostanie.“

Wyrok Cesarza Francuzów pod dniem 8. Stycznia wydany, wprowadza w ruch gwardyę narodową Paryża. Każdy z 12tu Okręgów Paryzkich będzie miał jedną legię, każda legia składać się ma z 4 batalionów, a każdy batalion z 5 kompanii, każda po 125 ludzi. Sam Cesarz jest pierwszym Dowódcą. Pod nim dowodzi Marszałek Xiążę Conegliano (Moncey) jako Major jeneralny; Adjutantami jeneralnymi są: Jenerał dywizyi Hullin, W. Marszałek pałacowy Hrabia Bertrand, W. Szambelan Hrabia Montmorency. Jest oraz 12tu Szefów legii, między którymi znajduje się także Hrabia Regnaud de St. Jean d'Angeli.

Według zapewnienia dziennika Państwa (Journal de l'Empire), odprawia Cesarz Francuzów codziennie kilka Rad, na których zatrudnia się przedmiotami woyny, artyleryi, inżynieryi, skarbu, i t. d.

Nie urzędowe Paryzkie Gazety napelnione są artykułami z Departamentów, w których wychwalanemi są prędkie uiszczenia nadzwyczajnych podatków, ochota, z jaką konskrypcyoniści wyciągają w pole, i nie leknie się przedsięwzięć nieprzyacielskich. Wszystkie twierdzą się jak najeplepię zaopatrzonemi, a woysko nieprzyacielskie, które do Francyi wkroczyło, liczy zaledwie 150,000 ludzi, którzy cierpią brak najeconiejszych potrzeb.

Dziennik Państwa (Journal de l'Empire) zawiera długi artykuł, zbierający Deklaracyę Mocarstw sprzymierzonych, wydaną d. 1. Grudnia r. z. (*Umieścić ją w Nrze 102gim przeszłoroczney Gazety naszey*). Najcelniejsza myśl tego artykułu jest ta, że Francya przez tylekroć ponowione napady Mocarstw Europejskich, szczególnież zaś przez napady Anglii, przymuszona została, króm pierwiastkowego zamiaru swojego, nabyć téj przewagi w Europie, przeciw której teraz powstają. Procz tego wystawionem jest w tymże artykule za przykład dla Sprzymierzonych umiarkowanie Francyi w dawniejszych traktatach pokoju, a nakoniec prorokowanym jest Fran-

czym los Polski, jeżeli się z Rządem wszelkimi nie połączą siłami.

Najnowsze Wiadomości.

Gazeta powszechna wyjęta ze Szwajcarskiej Gazety Arauskiej następujący artykuł z Bazylei pod d. 18. Stycznia: „Ci, którzy spodziewali się Kongressu trzech sprzymierzonych Monarchów w murach naszych, tudzież niebawnego przybycia Francuzkiego Posła, omylili się w swojej rachubie. Dnia 16go b. m. około godz. 11tej w nocy, wyjechał stąd do Francyi N. Cesarz Alexander. Dwaj NN. Sprzymierzeńcy jego wyjadą także wkrótce z miasta naszego. Wojska Sprzymierzonych stoją na drodze idącej do Paryża. Według zeznania Oficerów Rossyjskich, chce Imperator ich odwiedzić Paryż dla tego, że jego Moskwę odwiedziny spotkały.“

Oprócz tego zawiera jeszcze Gazeta powszechna następujące dwa listy z Bazylei:

Dnia 19. Stycznia. — „Wczoraj wieczorem stanął tu Lord Castlereagh i miał dziś pierwszą konferencyę z Xięciem Metternichem i Baronem Hardenbergiem. N. Cesarz Rossyjski wyjechał z tąd w nocy z Niedzieli na Poniedziałek gościńcem idącym do Befort. Zda się, że pokój dopiero w Paryżu zawartym będzie. Sprzymierzeni posuwają się na wszystkich punktach.“

Dnia 22. Stycznia. — Król Pruski wyjechał do Francyi wczoraj, a Cesarz Austriacki udał się w tę samą drogę dnia dzisiejszego. Sprzymierzeni posunęli się już aż pod Chaumont.“

Gazeta Berlińska (Haudego i Szpenera) zd. 29. Stycznia, zawiera pod artykułem z Berlina następującą wiadomość: „Według odebranych tu najswiętszych wiadomości, trzy wielkie wojska pod sprawą Feldmarszałka Xięcia Schwarzenberga, Feldmarszałka Blüchera i Jenerała jazdy Hrabiego Wrede, zostają teraz ze sobą w prostym związku, a wszystkie zaczęły posuwać się ku Paryżowi. Główna kwatera Xięcia Schwarzenberga znajdowała się już w Chaumont, a przednia straż zajęła już byt Troyes, miasto leżące o 20 mil od Paryża. Blücher stał w Toul, a korpus wojska Hrabiego Wrede zajął był Dijon i Langres. — Główna siła Francuzka miała stanąć poza Chalons nad rzeką Marne w korzystnym stanowisku, a według zape-

wnienia listów prywatnych, ma się już przy niej Cesarz Napoleon znajdować.“ (Oprócz tego twierdzi taż Gazeta, że według ostatnich Nrów Monitora, Cesarz Francuzów po rozpuszczeniu Ciąła prawodawczego miał wyjechać z Cesarzową do wojska).

List z Berlina pisany d. 29. Stycznia (który wczoraj odebraliśmy), donosi co następuje: „Stychać, że wojska sprzymierzone cofnęły nieco w tył przedpocztu swoje, i że skupiając się stawiają czołem przeciw Chalons sur Marne, gdzie wojsko Francuzkie (złożone po największej części z konspiracyonistów) zajmuje oszańcowany i bardzo mocny obóz. Stychać oraz, że po przybyciu Lorda Castlereagh do głównej kwatery Mocarstw sprzymierzonych, posłano Cesarzowi Napoleonowi jako *Ultimatum* taką posadę pokoju, która w obecnych okolicznościach ma być bardzo chwalebna dla Francyi; jeżeliby zaś Cesarz Napoleon tej posady nie przyjął, wtedy tylko z samym Narodem Francuzkim układać się będą o pokój. — Według najswiętszych wiadomości z Hollandyi, zajęło wojsko sprzymierzone stanowisko pod samą Antwerpią. Główna kwatera onegoż jest ciągle w Bredzie. Jenerał Bülow spodziewa się licznych posłków; po nadejściu onychże rozpoczęcie on znowu natychmiast zaczepne działania. — Główna kwatera wojska północnego miała już przejść przez Hannover. Mówią, że Królewic Następca Szwedzki uda się, co do Osoby swojej, na krótki czas do głównej kwatery sprzymierzonych Monarchów. — Sądzą w Berlinie, że twierdza Głogowa (w Szląsku) długo się już nie potrzyma; Dowódzca Francuzki ma zamiar wypuszczenia z twierdzy wszystkich żołnierzy, którzy nie są Francuzami. — Jen. Pruski Massenbach jest wojskowym Gubernatorem w Gdańsku, a Hrabia Dohna Gubernatorem cywilnym. Xiążę Eugeniusz Wirttembergski, miał wyjechać do Rossyi dla poratowania zdrowia swojego, nadwołonego podczas oblężenia Gdańska. — Przeciw Hamburgowi nie przedsięwzięt nic jeszcze korpus oblegający. Xiążę Eckmühl czyni straszne przygotowania do obrony miasta; cała okolica (wyjąwszy Altonę) zamieniona w pustynię. — Nakoniec rozeszła się w Berlinie pogłoska, że północni Amerykanie opowiedzieli wazną wspę Martynikę; jest to jednakże wiadomość, potrzebująca potwierdzenia.“